No. 171. 1847.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

DINGSDAG, 3 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Augustus.

Wij achten het nuttig, het schrijven van de synode ter zake van het *placet*, aan den Koning gerigt, onder het oog onzer lezers te brengen. Wij nemen dus dat stuk in zijn geheel over, gelijk wij den onderhandschen brief van Amsterdamsche predikanten in zijn geheel hebben medegedeeld.

Het synodaal request onderscheidt zich alléén in vorm van den Amsterdamschen brief; deze toch was brutaal; terwijl de heeren der synode het beter gevonden hebben, hunne verontwaardiging onder eerbieds-betuigingen te verbergen. Wat den inhoud betreft, hij staat gelijk met dien van zijn voorganger, den Amsterdamschen epistel, in zooverre hij het *placet* behandelt; want hij bespreekt daarenboven ook het door de regering voorgestelde artikel tegen het misbruik, dat de geestelijkheid van hare bediening zoude kunnen maken. De aanmerkingen der synode daaromtrent zijn zeer gegrond, en ook gepast: want dat artikel betreft alle gezindten, de Protestanten zoowel als de Katholijken; en de synode was daarom althans bevoegd hare meening daarover te doen kennen.

Maar niet zóó in de zaak van het *placet*. Als er iemand regt had dáár te spreken, dan waren het de Katholijken; omdat hun, en hun alleen de zaak aanging. Maar wat heeft de synode daarmede uitstaan?

Zij zegt, de synode, dat de gelijkheid voor de wet, door de grondwet gewild, vordert, dat de Katholijken staan onder de plak der regering ook in zuiver kerkelijke zaken. Wij Protestanten staan onder de plak, beweert zij; dus moeten het ook de Katholijken zijn, anders is er geene gelijkheid.

De synode, en al de Protestanten, die in of buiten de kamer vóór het *placet* hebben gesproken, maken zich allen schuldig aan eene tastbare onwaarheid. Zij willen gelijkheid van regt, zeggen zij; en dat is een logen. Zij willen ongelijkheid van regt; zij willen voorregt. Ziehier hoe. Allen beweren, dat het *placet* is een onvervreemdbaar regt van de kroon. Dat regt bestaat dus, naar hunne wijze van zien, en zij zijn het in zooverre eens met de regering, dat, ook zonder den 10 titel, de koning het regt bezit van het *placetum regium*.

Welnu, als de regering het regt heeft, om de Katholijken te placeteren, gelijk zij het heeft, den Protestanten zulks te doen, dan bestaat er immers gelijkheid van regt. Wij spreken zoo in de redenering der synode, want wij noemen het onregt.

Welnu, als men het *placet* voor de Katholijken alleen wil doen opnemen in het strafwetboek onder bedreiging van straffen, dan vordert men van de Regering, dat zij ongelijkheid van regt daarstelt, dat zij de Protestanten begunstigt boven de Katholijken.

In de eerste plaats, al de bepalingen, die de zaken der Protestanten regelen, zijn gemaakt door de Regering in overeenstemming en gemeen overleg met de synode. Die bepalingen zijn dus evenzeer kerkelijke bepalingen als wettelijke verordeningen, en gansch overeenstemmend met de geloofsbegrippen van het protestantisme. Maar nu komt men vorderen, dat die huishoudelijke bepalingen van het protestantisme, door de synode gemaakt tot protestantsche kerkwet, zullen worden toegepast op de Katholijken, zonder in overleg te treden met het katholijk gezag, gelijk men dat gedaan heeft met het protestantsch gezag. Hebben hier de Protestanten geen blijkbaar voorregt, dewijl hunne verordeningen ontworpen worden met overleg hunner kerk-oversten, terwijl men ons, Katholijken, protestantsche bepalingen, ten spijt onzer kerkvoogden, die niet gehoord worden, op wil dringen?

Maar er is meer. Die bepalingen, het protestantisme betreffende, zijn geene wetten, zij zijn slechts reglementen. Zij komen niet voor in het strafwetboek, en vinden dan ook daar geene sanctie. En nu wil men, dat alleen de zaken der Katholijken zullen worden opgenomen in het strafwetboek, en dat zij alleen zullen worden bedreigd met vastgestelde strafbepalingen. Is dat niet wederom voorregt vorderen voor de Protestanten boven de Katholijken?

Neen, heeren der synode, gij hebt een mom aangetrokken, toen gij den koning spraakt van gelijkheid voor de wet: Gij hebt leugentaal gesproken; gij hebt den koning willen misleiden; gij wilt onregt tegen de Katholijken, voorregt voor de Protestanten; dat is uwe leus.

Waarom? Is dat voor het heil van den Staat? Niet het minste. Gij denkt zelfs daaraan niet eens. Als gij een woord over het koninklijk gezag hebt geuit, het was fatsoenshalve; uwe bezorgdheid heeft andere drijfveren. Gij vreest voor het Protestantisme. En gij hebt de gelukkige onhandigheid gehad, van het niet te verbergen, zoo min als uwe collega's de predikanten van den ring van Amsterdam. Gij vreest de vrije werking van het katholijk beginsel tegenover de vrije werking van het protestantsch beginsel in Nederland, en middelerwijl gij u vastklampt aan de regering, die uw Protestantisme een leven geeft, dat het van zich-zelf niet heeft; wilt gij de Katholijken, die een eigen organisme hebben, doen bedwingen, dat is verdrukken door eene protestantsche regering. Dat is uw doel, uw streven; omdat gij geen vertrouwen stelt in uw Protestantisme. Maar waar blijft dan uw beginsel: de waarheid zal u vrij maken?

Zie hier het stuk:

Adres van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, enz., enz., enz.

's Gravenhage, den 12den Julij 1847.

SIRE!

De Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk acht zich verpligt, om, in eene hoogst teedere en belangrijke zaak, de wenschen en bezwaren van het door haar vertegenwoordigde Kerkgenootschap aan Uwe Majesteit eerbiedig voor te dragen.

Het gewigtige vraagstuk, betreffende de verhouding, die er bestaan moet tusschen den Staat en de Kerk, is op nieuw ter sprake gebragt in de vergadering der Volks-vertegenwoordigers. De aanleiding daartoe gaf de opmerking, dat in het nieuwe concept van het Wetboek van strafregt, door de Regering aan de Kamer aangeboden, de bepalingen gemist werden, betreffende het dusgenoemde regt van *placet*, zoo als die tot hiertoe bestonden, blijkens art 207 en 208 van het tegenwoordige Wetboek van strafvordering, en overeenkomstig de behoeften des tijds gewijzigd, mede voorkwamen in den tienden titel, tweede boek, van het concept wetboek van strafregt in 1842. Waren de bedenkingen, tegen de weglating dier bepalingen onlangs in het midden gebragt door de centrale commissie der Staten-Generaal, hoogst gewigtig, uit aanmerking der gevaren, die daaruit voor den Staat en het behoud zijner regten schijnen voort te vloeijen, zij zijn dit niet minder in de oogen van de vertegenwoordigers der Nederlandsche Hervormde Kerk, wanneer zij zich voorstellen, welke de gevolgen dier weglating zijn zullen voor de Kerk, de handhaving van wier regten en belangen hun werd toevertrouwd.

Op grond dier overtuiging zij het ons geoorloofd, Sire! Uwe Majesteit eerbiedig te verzoeken, in overweging te willen nemen, of de opheffing van het tot hiertoe in Nederland bestaande regt van *placet* in overeenstemming zij te achten met de art. 190 en 189 der Grondwet. Volgens het eerstgenoemde artikel »genieten de belijders der onderscheidene Godsdiensten allen dezelfde burgerlijke en politieke voorregten." Met de vernietiging echter van het vierde artikel, tiende titel, van het concept wetboek van strafregt 1842, zal het voortaan aan het Kerkgenootschap der Roomschgezinden vrijstaan, om zonder eenig verlof of voorafgaande inzage der Hooge Regering, elke bullebrief, rescript, besluit, mandament, expeditie of andere acte, haar door eene buitenlandsche geestelijke Overheid toegezonden, te doen afkondigen, terwijl bij de Hervormden, overeenkomstig de door Uwe Majesteit gesanctioneerde reglementen, het regt van *placet* in al zijnen omvang blijft bestaan, met betrekking zelfs tot het geringste reglement, dat door de Kerk in haren eigen boezem wordt vastgesteld, en van iedere kerkelijke beroeping tot het ambt van herder en leeraar, die in haar midden plaats heeft. Het groot verschil, dat hierdoor ten aanzien der beide Kerkgenootschappen ontstaat, valt te kennelijk in het oog, dan dat de Hervormde Kerk zich niet verpligt zoude rekenen, daarop de aandacht van Uwe Majesteit te vestigen.

Het zij echter verre van ons, dat de opmerking dier ongelijkheid, uit het bovengemelde voortvloeijende, der Synode voor het tegenwoordige aanleiding zoude geven, om ook voor de Hervormde Kerk dezelfde vrijheid te verlangen, die met de geheele opheffing van het regt van *placet* aan de Roomsch-Katholijke Kerk zoude ten deel vallen. Als belijders van eenen Heer, die ons geboden heeft den Keizer te geven wat des Keizers is, erkennen de Hervormden het onvervreemdbaar regt van den Staat, om, zonder zich in te laten met het inwendig bestuur der Kerk of hare geloofsbelijdenis, overeenkomstig art. 194 der Grondwet, toe te zien, »dat alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat." De met art. 190 der Grondwet strijdige ongelijkmatigheid, waarop de Synode het waagt de aandacht van Uwe Majesteit te vestigen, kan haar derhalve, bij eene algemeene handhaving van het regt van *placet*, nooit leiden tot den wensch, dat ook voor de Hervormden het toezigt van den Staat moge worden opgeheven, maar wel integendeel tot de dringende bede, dat met de weder opname van art. 4, tienden titel, van het concept wetboek van strafregt 1842, het aloude en alom erkende regt van *placet* ten aanzien van *alle* Kerkgenootschappen moge blijven gehandhaafd, en zoodoende het door velen opgemerkt gevaar worde afgewend, de regten van Uwer Majesteits kroon langzamerhand en van lieverlede, in spijt onzer grondwettige vrijheid, in de handen van den Roomschen Bisschop te zien overgaan

Doch het zijn niet slechts de door de Grondwet aan allen gelijkelijk toegekende *regten*, die de Synode bewegen zich met bescheidenheid tot Uwe Majesteit te wenden; ook het gelijke regt op de *bescherming* der Hooge Regering, aan ieder Kerkgenootschap bij artikel 189 der Grondwet gewaarborgd, acht zij, dat met de opheffing van het regt van *placet* voor de Hervormde en andere Protestantsche ingezetenen des Rijks, in de waagschaal wordt gesteld. Tot die bescherming behoort toch de zorg, dat door het eene Kerkgenootschap niets worde ondernomen, waarbij de grondwettige vrijheid of de veiligheid der leden van het andere zoude verkort worden. Dit te verhoeden en daarop toe te zien, zal de Staat van hetzelfde oogenblik af aan ophouden te vermogen, waarop de volkomene emancipatie der Roomsch-Katholieke Kerk van Regeringswege en bij de Wet zal zijn uitgesproken, en de Regering zal, ten gevolge daarvan, niet langer bij magte zijn, om, des vereischt wordende, aan de Protestanten de bescherming te verleenen, die ook hun door de Grondwet wordt toegezegd. Het gevaar, daaruit voortvloeijende, achten wij des te grooter, naardien het bekend is, hoe het buitenlandsch Opperhoofd der Roomsch-Katholieke Kerk, ondersteund door eene partij, die den ondergang van het Protestantismus en van de Hervormde Kerk met alle middelen beproeft, zich hierdoor in de gelegenheid zal gesteld zien, om zonder eenige vrees voor het *veto* Uwer Majesteit, ongehinderd zulke bevelen, besluiten of vermaningen uit Rome uit te vaardigen, als der Romeinsche Staatkunde, is het noodig, ook zelfs met opoffering van de rust in den Staat en van het geluk der huisgezinnen, het geschiktste zullen voorkomen, om haar in Nederland verloren grondgebied te herwinnen.

Zoozeer wij nu overtuigd zijn, dat de opheffing der gemelde artikelen, betreffende het *placet*, uit het Wetboek van strafregt onbestaanbaar is met de bovengenoemde artikelen der Grondwet, zoo weinig achten wij ter andere zijde de gezegde bezwaren uit den weg geruimd, door het onlangs ontworpen nieuwe artikel 25 van het Wetboek van strafregt, tweede boek, tweede titel, voorkomende in de nota van wijzigingen, ingevolge de bedenkingen van de centrale commissie der Staten-Generaal door de Regering voorgesteld, ter vervanging van den tienden titel, tweede boek, van het concept van 1842. Het regt van *placet* is daarmede niet hersteld, maar veeleer eene beperking van het staatsburgerlijk regt van den bedienaar der Godsdienst uitgesproken, die ons voorkomt niet te kunnen worden in overeenstemming gebragt met de vrijheid, die het 22ste artikel der Grondwet aan iederen burger waarborgt, om, »behoudens zijne verantwoordelijkheid aan de maatschappij of bijzondere personen, zijne gedachten of gevoelens door de drukpers te openbaren;" De in het vermelde 25ste artikel voorkomende uitdrukking, *in eene openbare bijeenkomst*, schijnt ons te algemeen, indien daarmede slechts een openbare *godsdienstige* bijeenkomst mogt bedoeld zijn. In elk andere openbare bijeenkomst kan het toch wel den bedienaar der godsdienst niet tot eene misdaad worde gerekend, dat hij, overeenkomstig zijn grondwettig regt, met bescheidenheid zich mogt veroorloofd hebben »eenige afkeurende beoordeeling van eene daad, hetzij van het openbaar gezag, hetzij van eene wet of wettelijke verordening." — Hetzelfde komt ons voor van toepassing te zijn op de daarop volgende uitdrukking in hetzelde artikel voorkomende, »*in eenig Geschrift, enz.*" Van deze woorden toch schijnt het niet duidelijk te blijken, of zij op zich zelve staan, dan of zij met de vroegere »*in zijne geestelijke of kerkelijke betrekking,*" moet worden verbonden. Het onderscheid in dezen komt der Synode niet gering voor, dewijl uit voorzegde artikel, in het eerstgenoemde geval, aanleiding zouden kunnen genomen worden ter bestraffing van eenen bedienaar der godsdienst, ook wanneer hij zulk een geschrift niet in zijne geestelijke of kerkelijke betrekking mogt uitgegeven of door den druk verspreid hebben. De Synode is overtuigd, dat deze verklaring geheel tegen de bedoeling der ministerieële voordragt zoude inloopen, waarom zij, ter voorkoming van elke moeijelijkheid, die voor het vervolg uit eene min duidelijke redactie van het voornoemde artikel zoude kunnen voortvloeijen, Uwe Majesteit eerbiedig verzoekt, dat in de plaats der woorden: *openbare bijeenkomst*, gelezen worde, *openbare* GODSDIENSTIGE *bijeenkomst*, en na de woorden: *eenig geschrift*, worde ingelascht, *herderlijke onderwijzingen behelzende*, zoo als die in het tegenwoordige Wetboek van strafregt; art. 204, gevonden worden.

Sire! wanneer de Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk het waagt, de belangen der haar toevertrouwde Kerk aan Uwer

Majesteits bescherming aan te bevelen, dan doet zij dit met te meer vertrouwen, naarmate wij ons met grootere dankbaarheid herinneren, hoe de Koning, Uwer Majesteits ontslapene Vader, in 1827 van zijnen troon, in de Vergadering der Volksvertegenwoordigers verklaard heeft, »dat het voorbehoud, onder hetwelk de afkondiging der Bulle, bij gelegenheid van het gesloten Concordaat met den Roomschen Stoel door den Paus uitgegeven, door Zijne Majesteit *vergund* was, den *waarborg* bevatte, welken 's Lands wetten noodzakelijk maakten." Deze verklaring vond destijds weêrklank bij de Vertegenwoordigers des volks, ofschoon voor het grooter deel uit Roomsch-Katholieken bestaande, blijkens het antwoord op de Koninklijke aanspraak van de beide Kamers der Staten-Generaal, den 29 October deszelven jaars, waarin men verklaarde: »het Koninklijke voorbehoud, gevoegd bij het verlof tot afkondiging der Pauselijke Bulle, geenszins te houden voor een bloot formulier, maar daarin de zekerheid te zien, dat het zesde en tiende hoofdstuk der Grondwet, het een van de *Godsdienst*, het ander van het *Onderwijs* en het *Armbestuur*, ongeschonden zouden blijven, en daarop evenmin inbreuk geschieden, als op de andere wetten, betrekkelijk die gewigtige onderwerpen."

Sire! de Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk verzoekt van Uwe Majesteit eerbiedig, op grond der aangevoerde redenen, dat het Hoogstdezelve moge behagen, in het nieuwe concept-wetboek van strafregt weder te doen opnemen het vierde artikel, tiende titel, tweede boek, van het concept van 1842, en eene veranderde redactie te bevelen van het 25ste artikel van het nieuwe concept-wetboek van strafregt, nota van wijzigingen, tweede boek, tweede titel. De Synode verkeert daarbij in de vaste overtuiging, dat hare billijke wenschen gehoor zullen vinden bij den Vorst, op wiens regtvaardigheid de Nederlandsche Hervormde Kerk, inzonderheid in deze dagen, haar vertrouwen vestigt.

Wij verzoeken Uwe Majesteit, de verzekering aan te nemen der onveranderlijke verknochtheid aan Hoogstderzelver Persoon en Regering, en terwijl wij daarover den zegen des Allerhoogsten afsmeeken, noemen wij ons met de gevoelens van den meest verschuldigden eerbied,

SIRE!

Uwer Majesteits gehoorzame en getrouwe onderdanen,

De Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk,

(geteekend) A. Verweij Bz., *President*

J. J. Roozeboom. *Secretaris*

Gisteren namiddag ten 4½ ure arriveerde alhier per spoortrein van 3½ ure van 's Hage, Z. M. de Koning, vergezeld van zijnen adjudant, en zette onmiddelijk de reis naar Soestdijk voort.

De dagbladen deelen het volgende mede: »De Heer A. F. Bouricius heeft zeven aanzienlijke mannen, waaronder den Heer van Rosenthal, lid van de Tweede Kamer, bij den Procureur-Generaal in Gelderland aangeklaagd, wegens opligting en afzetterij. Deze aanklagte is in druk uitgegeven en ondersteund door ruim 150 bladzijden bijlagen."

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag 30 *Julij.*

Heden zijn de beraadslagingen geopend over de begrootingswetten, en wel vooreerst over Hoofdstuk I (Huis des Konings).

Z. Exc. de Minister van Finantiën vraagt het woord en beantwoordt in eene uitgebreide rede een aantal punten van bezwaar, in het algemeen verslag geopperd, en bestrijdt de daarin voorgedragen stellingen, betreffende het gebruik der openbare geldmiddelen.

Ten slotte is Hoofdstuk I (Huis des Konings) *aangenomen*.

Volgen de beraadslagingen over Hoofdstuk II (Hooge collegiën van staat.)

Onderscheidene sprekers voeren daarover het woord. De Heer van Rosenthal geeft een belangrijk overzigt van den toestand onzer Finantiën; hij zal de begrooting verwerpen.

De Heer van Panhuys ontwikkelt mede zijne meening omtrent een aantal punten; ook hij zal tegen de begrooting stemmen.

De Heer van Twist bestrijdt den finantiëlen staat van zaken en het finantiëel beheer. Hij, zoowel als de twee vorige sprekers, kunnen aan de Regering hun vertrouwen niet langer schenken. Hij vindt zich uit dien hoofde verpligt mede tegen de begrooting te stemmen.

De vergadering wordt gescheiden en verdaagd tot Zaturdag morgen ten 11 ure.

Zitting van Zaturdag 31 *Julij.*

Heden zijn de beraadslagingen over de ontwerpen der Begrootingswetten voortgezet. Er hebben 25 leden het woord gevoerd over het IIde Hoofdstuk, waarvan 23 *tegen* en 2 *voor*. De Minister van Finantiën voert het woord ter verdediging. Tot de stemming overgegaan zijnde is het IIde Hoofdstuk van met 34 tegen 24 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Dam van Isselt, Nedermeijer van Rosenthal, Nap, van Goltstein, van Panhuijs, de Man, Gevers van Endegeest, Schooneveld, Storm, van Rijckevorsel, Verweij Mejan, de Kempenaer, van Heemstra, Hoffman, Uijtwerf Sterling, Anemaet, van Heloma, van Beeck Vollenhoven, Luzac, Boreel van Hogelanden, van Ewijck, Costerus, Jordens, Duijmaer van Twist* en de *Voorzitter*.

De beraadslagingen over de volgende Hoofdstukken zullen Maandag aanstaande ten 11 ure worden voortgezet.

Zitting van heden, 2 *Augustus.*

'S GRAVENHAGE, 2 Augustus. In de zitting van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap, waarbij een nieuw wetsontwerp wordt aangeboden tot vaststelling van de vroeger verworpen 4e titel 1e boek, wetboek van Strafregt (van daders, mededaders en medepligtigen). Verzending naar de afdeelingen.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over Hoofdstuk III der *Staatsbegrooting* (Buitenlandsche Zaken)

De heer *van Rijckevorsel* is aan het woord, en brengt bij deze gelegenheid het met België gesloten traktaat ter sprake, zoo mede de uitlegging, aan art. 57 der Grondwet gegeven; eindelijk ook de wederregtelijke handelingen der Engelschen in Neêrlands Indië.

TELEGRPAHISCHE DEPÊCHE.

's Gravenhage, 5 ure 32 minuten.

Hoofdstuk *Drie* buitenlandsche zaken aangenomen met 32 tegen 26 stemmen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Julij. Eergisteren morgen zeide men, dat het gouvernement per telegraaf de tijding van Madrid had ontvangen, dat het kabinet van Isabella, uit vrees voor onlusten, aan alle Spaansche troepen in Portugal bevel gegeven had, om terstond over de grenzen te rukken. Men vreest, dat de Engelschen hiervan onmiddellijk gebruik zullen maken om ze door Engelsche troepen te vervangen.

— De meeste afgevaardigden hebben de hoofdstad verlaten. Men verzekert, dat het koninklijk besluit, tot sluiting der zitting van de Kamer, aanstaanden Zaturdag 7 Augustus op het paleis-Bourbon zal worden aangebragt.

— Men verzekert, dat de heer Rothschild dezer dage onderscheidene conferentiën heeft gehad met den minister van finantiën, betreffende eene leening.

— Het schijnt, dat men op het verzoek van een hooggeplaatst persoon heeft afgezien van de vervolging van den heer de Lamartine.

— De sommen, die door de onderscheidene diocesen van Frankrijk naar Ierland zijn gezonden, ter leniging van den aldaar heerschenden nood, bedragen tot heden 119,210 francs.

— Meer dan 100 studenten begaven zich ll. Zaturdag 25 dezer naar het aartsbisschoppelijk paleis ten einde Mgr. Affre te verzoeken, dat men te Parijs eene lijkrede ter nagedachtenis van O'Connell zou mogen uitspreken.

De hoogw. prelaat gaf hun echter ten antwoord:

»Een aanzienlijk personage had mij reeds vroeger hetzelfde verzoek gedaan, dat gij thans tot mij rigt. Doch vermits de lijkredenen in Frankrijk sinds lang in onbruik zijn geraakt, en ik alleen eene uitzondering daarop heb willen toestaan voor mijn voorganger, heb ik gemeend het weder in zwang brengen van dat gebruik te moeten weigeren.

»Ik deel uwe geleele sympathie voor den vreedzamen leider van Ierland; en mijne bewondering van dien grooten man wordt slechts geëvenaard door mijne smart over zijn verscheiden.

»Vergeet echter niet, dat de handelingen van O'Connell vooral eene staatkundige strekking hadden, want Ierland geniet meer godsdienstige vrijheden dan wij in Frankrijk bezitten; deszelfs bisschoppen mogen bijeenkomen, briefwisseling houden, handelen enz. met meer vrijheid dan het ons in Frankrijk is vergund.

»Maar het ontbreekt Ierland hoofdzakelijk aan *staatkundige* vrijheid en aan het bekomen van deze onschatbare zaak heeft de geest van O'Connell zich inzonderheid toegewijd. Echter zou het mij te hard vallen, mijnheeren, u iets te weigeren, dat gij zoo dringend en met zooveel voegzaamheid verzoekt; ik stem dus toe in uw verzoek, maar ten einde hieraan meer plegtigheid bij te zetten, zullen wij wachten tot dat de meeste jongelieden en families in de maand November in de stad zullen zijn teruggekeerd. Tot wederziens dan, mijnheeren; in *Notre-Dame* zullen wij elkander wederzien."

— Het dagblad *la Semaine* spreekt van een brief uit Cochinchina, geschreven door een Fransch missionaris aan den scheeps-kapitein Lapierre. De missionaris levert een verslag van den grooten indruk, dien het gehouden gevecht in de baai Tourane onder de bijna uitsluitend christelijke bevolking heeft te weeg gebragt. Keizer Min-Mang heeft bepaald, dat de barbaren geen voet meer aan land zullen mogen zetten; men zal hem de brieven moeten overhandigen; en hij alleen behoudt zich het regt voor, ze te beantwoorden.

MADRID, 25 Julij. Sinds eenige dagen spreekt men in de staatkundige kringen van een plan tot vereeniging tusschen de puriteinen in de gematigde progressisten; die geruchten zijn hernieuwd en hebben eenigen schijn van waarheid verkregen, ten gevolge van de waarschijnlijk toeval ige omstandigheid, dat de ministers van oorlog, van binnenlandsche zaken en van marine, die men dacht te zullen aftreden, te Madrid gebleven zijn. Gevolgelijk spreekt men van de zamenstelling van een nieuw kabinet, waarvan de heeren Pacheco, Pastor Diaz, Luzuriaga, Silvela, enz. deel zouden maken; dit gerucht vereischt evenwel nadere bevestiging.

— De woelingen der Carlisten in Catalonië gaan steeds haren gang. Zij bemoeijen zich hoofdzakelijk met het aanwerven van troepen. De kapitein-generaal, die den 18 te Barcelona is binnengerukt, heeft, wel is waar, eenige noodige versterkingen aangebragt, doch er moet nog oneindig meer gedaan worden eer men het land tegen den Carlistischen overmoed beveiligd mag rekenen.

— Eene kleine bende Carlisten, 60 man sterk, heeft den 22 Julij, ten elf ure des morgens het stadje Gi-predon ingenomen, op vier uren afstands van de Fransche grenzen gelegen. Na de stads-kas geledigd te hebben, zijn de Carlisten naar Baga opgerukt, dat zij, zoo men meent, insgelijks hebben bemagtigd.

— De minister van Financiën en die van Justitie zijn reeds gisteren avond van la Granja in de hoofdstad teruggekeerd. De president van den ministerraad wordt heden verwacht.

— De koning heeft heden te Madrid zijnen jongeren broeders een bezoek gebragt; hij zal echter naar El Pardo terug keeren om het middagmaal te gebruiken.

— Men heeft opgemerkt, dat de heer Bulwer en de hertog van Glucksberg na afloop van den plegtigen hand..., tot welken zij bij H. M. waren toegelaten, den geheelen avond in de tuinen van la Granja gewandeld hebben, elkander vriendschappelijk den arm gevende.

— Onderscheidene geestelijke orden in Spanje hebben Mgr. Brunelli treffende vertogen gerigt, waarin zij hunnen toestand schetsen, hunnen wensch te kennen geven van te leven en te sterven in de strikte naleving hunner regels en het verlangen uiten, dat het gouvernement hun de middelen verschaffe om datgene te volbrengen, waartoe zij zich op den dag hunner intrede in de orde plegtig verbonden hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Julij. Den 28 dezer hebben de parlements-verkiezingen alhier een aanvang genomen, en zullen de volgende dagen in de districten van Engeland worden voortgezet tot den 11 of 12 Augustus. De verkiezingen van Schotland en Ierland zullen eerst 8 dagen later alhier bekend worden.

Eene ontelbare menigte vervulde de ingangen van Guildhall. Na het voorlezen van den bill tegen omkooping, sprak de sherif Challis de menigte aan, om haar tot rust en bedaardheid te vermanen. Daarna verscheenen de negen candidaten op de hustings, en werden door hunne vrienden toegejuicht en door hunne tegenstanders uitgejouwd. De heer John Loyd heeft daarop Lord John Russell voorgesteld als een geschikt candidaat voor de City van Londen. Deze voordragt geschiedde te midden van een vreesselijk rumoer, hetwelk nog vermeerderde toen de heer Th. Baring den heer Masterman voordroeg, en steeg ten top, toen de heer Herkin den heer Payne als candidaat voorstelde. De beide partijen, zoo tories als whigs, vereenigden zich, en schreeuwden eenparig: »*no Payne! no Payne!*"

Daarna begonnen de candidaten zelven de menigte toe te spreken; Lord John Russel heeft het eerst het woord gevoerd, doch noch hij, noch de overige candidaten, die gesproken hebben, konden zich doen hooren; zoo verdoovend was het geraas, dat men in de zaal maakte. Allerlei geluiden van dieren werden nagebootst, kortom, nog zelden heeft men bij de verkiezingen meer onstuimigheid waargenomen. Men wilde, dat Lord John Russell, de heer Patison, Sir George Larpent en de baron Rothschild, vier liberale candidaten, den meesten ... zouden hebben.

De uitkomst heeft dit in de gisteren plaats gehad hebbende laatste *poll* grootendeels bevestigd. Lord John Russell, den heer Pattisson en de baron Rothschild, drie liberale candidaten, zijn gekozen. De heer Masterman, een candidaat, de partij der tories-Peel toegedaan, heeft de bovenhand behouden op den vierden liberalen candidaat, den heer G. Larpent. De verkozen candidaten en hunne min gelukkige mededingers hebben beurtelings het woord gevoerd tot de menigte, ten dien einde in Guildhall bijeengekomen, en welke ditmaal meer tamelijkheid aan den dag legde, dan op den eersten dag der verkiezingen.

De *Globe* bevat eene lijst van de tot heden bekende verkiezingen te Londen. Op die lijst komen 159 namen voor, waarvan 88 tot de Whigs of liberalen, 38 tot de partij van sir Robert Peel, en slechts 33 tot de protectionisten behooren. Laatstgenoemden rekenen op de verkiezingen in de graafschappen, om de bovenhand te kunnen verkrijgen.

Onder de namen der verkozenen merkt men op Lord Ashley, die bepaaldelijk eene overwinning heeft behaald op den Heer Roebuck, een der heftigste sprekers in het Huis der Gemeenten; den heer Feargus O'Connor, de chartist, verkozen te Nottingham, in plaats van John Cam. Hobhouse, lid van het kabinet; sir Charles Wood, kanselier van den Exchequer; den heer Milner Gibson, vice-president van de Kamer van Koophandel, een der bekwaamste verdedigers van de zaak der handelsvrijheid; den heer J. Bright, een vriend en voormalig ambtgenoot van Cobden, den heer Lushington, steller van het laatste traktaat met Frankrijk betreffende de opheffing van den slavenhandel; den heer Ricardo een bekwaam staatshuishoudkundige en den markies van Douro, den zoon des hertogs van Wellington.

Lord John Manners heeft te Liverpool moeten wijken voor den heer Cardwell, een der aanzienlijkste leden der partij Peel. De kolonel Sibthorp, een der krachtigste ...

onisten is te Lincoln herkozen. Lord Dudley Stuart, hoofd van het Poolsch Committé, is te Marylebone, eene hevige worsteling, benoemd.

De *poll* was overigens ongunstig voor de heeren Gladne te Oxford en voor den heer Goulburn te Cambridge.

— Ten bewijze hoe groot de ellende nog is in Ierland, ke het volgende voorval. Een protestant ontmoette zijne reis in dat ongelukkig eiland den geestelijke van gemeente van vijf of zes duizend zielen. Die arme ster bedekte, bij gebreke van een hoed en bij het ge- van geld om er een te koopen, zijn hoofd met een doek. De protestant, door zooveel ellende getroffen, hem 2 schellingen aan, als eene bijdrage welligt, er een te koopen. De priester nam ze aan, en antrdde zijnen weldoener, dat hij in plaats van een hoed, sch zou koopen, hetwelk hij sinds twee jaren niet ten had. Zijn eenig voedsel gedurende dien tijd had aan uit bedorven aardappelen.

Men heeft geene zekere berigten aangaande den staat zaken in Mexiko. Het grootst gedeelte der troepen den generaal Scott bevond zich te Puebla om verling te wachten.

Een brief van Washington meldt, dat de heer Trist, koerier naar het tooneel des oorlogs vertrokken, een staat bij zich heeft, dat voor Mexiko zeer aannemee voorwaarden bevat. De grondslagen van dat trac- zijn: een afstand van grondgebied en het afzien van vorderingen van geldsommen betreffende Californië.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 30 Julij. Brieven uit Munchen maken ding van twee koninklijke besluiten, die eerdaags en verschijnen aangaande kerkelijke aangelegenheden. eerste betreft de examina, die de studenten in de Godgeleerdheid, alvorens aan de seminariën toegelaten worden, zullen moeten ondergaan voor een collegie, arin ook leeken, leden der provinciale raden, zitting llen hebben. Indien de antwoorden, die deze jonge den zullen doen, niet naar het genoegen der examinatoren mogten uitvallen, dan zal hun de toegang tot seminarie ontzegd kunnen worden. Het tweede besluit al de herderlijke functiën en de apostolische prediking an buitenlandsche geestelijken beperken, zoo niet ten enemale onmogelijk maken. Dit besluit zal genomen orden met het kennelijk doel, om de missiën der erw. PP. Redemptoristen tegen te gaan en alzoo de atholijken van Beijeren van de heilrijke vruchten hunner treffende boetpredicatiën te berooven. Tot zulke dwangmiddelen vervalt een verblind bestuur, wanneer het de liefde en het vertrouwen des volks heeft verbeurd, en aan wanhoopt die magtige hefboomen immer te zullen herwinnen.

— Uit Leipzig wordt aan de *Augsb. Zeitung* gemeld, dat de prins Hermann van Hatzfeld den 18 dezer aldaar heeft deelgenomen aan de godsdienstoefening der Rongiaansche dissenters.

Een dagblad van Waadt levert eenige bijzonderheden ngaande het eedgenootschappelijk schuttersfeest van larus, hetwelk het vereenigings-punt moest zijn van de eest heethoofdige radicalen der onderscheidene cantons. r werden ten aanhoore van eene ontzettende volksmenigte aatkundige redevoeringen gehouden. De deputatiën trokn met ontrolde banieren de stad binnen. Vijf cantons n de zeven, die het Sonderbund uitmaken, hebben draan geen het minste deel genomen. Er waren zestig gevaardigden voor het canton Schwijtz en slechts twee drie van Uri. Al de overige behoorden tot de revotionaire cantons.

Volgens hetzelfde blad, zou den 22 in eene talrijke ergadering besloten zijn, dat het centraal comité een dres aan den landdag zou inzenden, ten einde die vergadering met aandrang te bewegen, om betreffende het onderbund en het vraagstuk der Jezuiten doortastend e handelen, en elke poging van vreemde tusschenkomst n de zaken van Zwitserland met evenveel kracht te eer te gaan.

Een brief van Lucern aan de *Univers* levert een overzigt van de strijdkrachten der radicale cantons, waarvan deze steeds een grooten ophef maken. Noch St. Gall, noch Aargau, zegt die berigtgever, zouden over hunne troepen kunnen beschikken, vermits de bevolking van Katholijken en Protestanten in getal gelijk staat; Appenzell en Bazelland worden door de stad Bazel en Rhodez ingesloten. Graauwbunderland, Geneve en Thurgau verkeeren mede in een dergelijk geval; Tessin, door de Alpen van het oorlogzuchtig Zwitserland gescheiden, kan niets ondernemen. Met Schaffhausen, aan de overzijde van den Rijn, is het even zoo gelegen. Solothurn telt eene aanzienlijke katholijke bevolking. Neufchatel, ofschoon grootendeels protestantsch, heeft desniettemin de zaak der katholijke cantons verdedigd.

Nog blijven over: Zurich, Bern en Waadt, die een werkzaam deel aan den aanval zouden kunnen nemen. Bern heeft echter, volgens getuigenis van den heer Ochsenbein, gebrek aan geld en wapenen. Zurich zou zijne industriëele bevolking niet gaarne blootstellen aan de gevolgen van den burgerkrijg. Bern en Waadt grenzen bovendien aan Friburg en Wallis, dat men eerst nog zou moeten overmeesteren, alvorens Lucern en de kleine kantons te kunnen bereiken. Gij ziet het dus, onze toestand is niet zoo slecht, als men wel zou denken. Doch deze is niet de reden van ons vertrouwen. Wij rekenen op den bijstand Gods, dien wij dagelijks afsmeeken."

Het schijnt, dat de vereffening van het Grieksch-Turksch geschil nieuwe hinderpalen ontmoet, die nogmaals aanleiding zullen geven, tot het uitwisselen van diplomatische notas.

ITALIE.

ROME, 21 Julij. Het bevestigt zich volkomen, dat de geruchten, die men had verspreid aangaande de zamenzwering, welke op den verjaardag der amnistie zou uitbreken, zeer overdreven waren. Het is waar, dat men er een oogenblik in is geslaagd, het volk aan het bestaan eener zamenzwering te doen gelooven. Men had het volk diets gemaakt, dat de weinige spoed, waarmede de besloten hervormingsplannen van Pius IX werden ten uitvoer gebragt, te wijten was aan de tegenwerking van eenige hooge ambtenaren, die men beschuldigde, den gang der zaken te belemmeren. Nu weet men, hoe spoedig het volk in Italië te bewegen, te vervoeren is. De geruchten, eenmaal verspreid, werden vergroot, gekleurd, en in een wezenlijk gevaar herschapen.

Het *Journal des Débats* levert eene onpartijdige beschouwing van de zoogewilde zamenzwering. Het blad gelooft, volgens zijne ontvangen brieven uit Rome, niet aan de zamenzwering. »Wij zouden, zegt het officiëel *Journal*, de ware strekking, noch zelfs de wezenlijkheid der zamenzwering kunnen beoordeelen. De eerste bijzonderheden zijn daartoe te zeer verward en dragen te zeer het stempel van overdrijving, vooral betreffende het aan de zaamgezwoornen toegeschreven plan, van namelijk eene geheele feestvierende bevolking van 15.000 personen te willen ombrengen." Het ware ook waarlijk te bespottelijk, om hieraan geloof te hechten. Laat ons de ontknooping afwachten. Welligt zal het laatste woord van dit drama de geheime aanslagen der *ware zamenzweerders* in het volle daglicht plaatsen.

Eenige dagbladen, voortdurend geloof hechtend aan het bestaan eener zamenzwering, vermelden evenwel nog dagelijks meerder bijzonderheden dienaangaande; wij zullen dezelve echter als zeer onzeker tot nadere bevestiging achterwege laten.

De geloofwaardigste Italiaansche dagbladen laken in de ernstigste bewoordingen den list, dien men in het werk heeft gesteld om schrik onder het volk te verspreiden.

De *Sémaphore de Marseille* zegt, dat men nogmaals bedreigingen op de muren aangeplakt gevonden heeft, en spreekt van een feestmaal, dat door den adel van Rome aan den bij het volk geliefkoosden Ciceronachia, den ontdekker van het complot (?), zou zijn aangeboden.

STADSNIEUWS.

Van 26 tot 31 Julij 1847 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	37.	Levenloos aangegeven Zonen.	2
Geboren	99.	dito dito Dochters.	1
Overledenen	82.	Elders overl. en alhier ingeschreven.	14

Totaal	Gehuwde Paren	967.	Sedert primo Januarij 1847.
	Geborenen	4040	
	Alhier overledenen	6411.	
	Elders overl. en alhier ingeschreven	229.	

Aan de kinderziekte overleden tot heden: 1.

BURGERLIJKE STAND.

BEVALLEN (29 Julij). J. S. de Bont, geb. Gerhards, D. — (30 Julij): C. H. van Tongeren, geb. Steenhagen, Z — (31 Julij): H. M. van den Berg, geb. Ratté, D.

OVERLEDEN (26 Julij). Jacob Willink, 64 j. — (27 Julij): P. Diesbergen, 55 j. — (29 Julij): M. J. van Waijenburg, D. 3 m.

HANDELSBERIGTEN.

Tarwe 126 ℔ b. Pools. *f* 472; 123 ℔ dito *f* 435, *f* 490; 130 ℔ Odes a *f* 455; 125 ℔ r. Silesische *f* 450.

Rogge 117, 119 ℔ Riga *f* 218, *f* 221; 116 ℔ dito *f* 215; 123 ℔ Amerik. *f* 265.

Haver 86 ℔ dikke *f* 190; 76, 80 ℔ dito *f* 164, *f* 182; 65 ℔ Voer *f* 145.

Boekweit 116, 117 ℔ Holst. *f* 263, *f* 265.

Koolzaad. Betuwsch 63 £vl. $65\frac{1}{2}$. Op 9 Vaten Olie te leveren in Aug., Sept., Oct., Nov. en Dec. £vl $66\frac{1}{2}$. *Raapolie* per 6/w. *f* $38\frac{1}{2}$; Vliegend $37\frac{1}{2}$; primo Mei ek. $37\frac{3}{4}$; Sept. $37\frac{1}{2}$; Oct $37\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. $37\frac{5}{4}$; Dec. $37\frac{3}{4}$. *Lijnolie* per 6/w. *f* $32\frac{3}{4}$; Vliegend $31\frac{3}{4}$.

LEIDEN; 31 Julij. Boter willig van *f* 36 a *f* 40, pr. vierde; Tarwe van *f* 18 a *f* 18,50, pr. Mud; Rogge van *f* 8 a *f* 9,50, pr idem; Garst van *f* 8 tot *f* 8,50 a *f* 9, pr. idem; Haver van *f* 6 a *f* 7, pr idem; Duivenboonen van *f* 11 a *f* 11,50, pr. idem; Paardenboonen *f* 7 a *f* 9, pr. idem; Rund- en Ossevleesch flaauw van 24 tot 25 cents, de 5 ons; Schapenvleesch van 20 tot 22 cents, idem; Spek- en Varkensvleesch van 20 tot 24 cents, idem

MIDDELBURG, 30 Julij. Onze aanvoer van Tarwe en Rogge was heden niet zoo groot als vorige week, en de consumptie die weinig behoefte toonde, zoo was het verhandelde hierin van weinig belang.

Fijne Walchersche Tarwe wierd voor de consumptie tot *f* 21 gekocht.

Zeeuwsche Tarwe naar deugd en kwaliteit van *f* 19 tot *f* 19,50 betaald. Vreemde Rogge van *f* 11 tot *f* 12,30 verkocht, echter bepaalde de verkoop zich hiervan tot kleine hoeveelheden. Nieuwe Rogge nog niet aangevoerd. Nieuwe Winter-Garst waarvan zeer weinig aanvoer was, is tot *f* 6,20 en *f* 6,50 genomen. Paardenboonen niets in omgegaan. Erwten en Boekweit geheel zonder vraag.

Wij hadden heden ongeveer 100 last nieuw Koolzaad ter markt, meest goed droog, en daar er nog al vraag voor scheen te bestaan, zoo heeft men *f* 12,20, *f* 12,30 en enkeld *f* 12,40 betaald. Aanstaande week verwachten wij grooter aanvoeren.

Raap-Olie *f* 39. Patent-Olie *f* 41. Lijn-Olie *f* 37 pr. Vat. Raap- en Lijnkoeken zijn niet aangeboden. Gort No. 3 *f* 21. No. 2 *f* 18. No. 1 *f* 16.

GRONINGEN, 30 Julij. Tarwe wat meer ter veil, zijnde door hoog benoodigden bij kleinigheden besteed voor 127 ℔ roodebak *f* 17 en voor 124 ℔ Koningsberger *f* 16,50.

Rogge minder begeerd en lager afgegeven, voor 116 ℔ Petersburger is met moeite *f* 7,60 bedongen, terwijl eenige klusjes *nieuwe* inlandsche van zeer voldoende kwaliteit op 120 ℔ tot *f* 8,50 verkocht zijn.

Boekweit werd met aandrang tot verlaagde prijzen geveild en slechts voor een enkeld klusje Holsteinsche is op 116 ℔ *f* 8,60 bedongen.

Nieuwe Gerst komt nog weinig ter veil en wederom hooger verkocht, 94 à 98 ℔ Winter *f* 6,00,10 à *f* 6,60,70, men vindt echter veel, van nog ligter gewigt, dat zeer uiteenloopend verkocht wordt.

Van nieuwe dikke Haver waren twee partijtjes ter markt, mooi van kleur en stuk, wegende 78 en 83 ℔, maar niet verkocht. Oude Haver uiterst weinig ter veil en slechts als nominaal te noteren. 75,78,82 à 85 ℔ dikke br. *f* 4,80, *f* 5,05, *f* 5,30 à *f* 5,55; 62,65 à 65 ℔ witte voer *f* 4,10,20, *f* 4,40,50 à *f* 4,65,70; 72,75 ℔ zwarte voer *f* 4,65 à *f* 4,95.

Boonen lusteloos en alleen bij klein gerijf gedaan, inlandsche *f* 7 à *f* 8, Egyptische *f* 7,50.

Van nieuw Koolzaad was ruim 100 last ter veil, voor het meerendeel goed droog en vetrijk, doch sommige partijtjes nog niet volledig rijp, hetwelk grootendeels voor de Zaan is genomen tot prijzen van *f* 11,25 à *f* 12 en het beste tot *f* 12,30.

Nieuw Aweelzaad bijna niet meer aan en van *f* 11 tot *f* 11,50 te noteren.

Gort wat meer aangeboden en lager verkocht, Grove *f* 13 à *f* 14,50; Paerl *f* 23 à *f* 24; Puik niet aan.

Raapolie *f* 37, zijnde een halve gulden verhoogd.

Boter *f* 32 à *f* 33 met zeer levendige vraag.

Bepaalde bevrachtingen zijn nog niet gesloten, maar bij het klein aantal schepen, in onze haven aanwezig, is calculatief aan te nemen van Zaad op Amsterdam of de Zaan *f* 4 en op Antwerpen *f* 7 à *f* 8 met de gewone kosten.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

31 JULIJ.		gebl.	2 AUG. $4\frac{1}{2}$ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$57\frac{1}{4}$	$57\frac{1}{4}$	à	$57\frac{5}{16}$	
Dito Dito	3 »	$69\frac{7}{8}$	$69\frac{13}{16}$	»	70	$69\frac{7}{8}$
Dito Dito op resc.	3 »		$69\frac{7}{8}$	»		
Dito Dito	4 »	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{5}{8}$	»	$89\frac{11}{16}$	$89\frac{5}{8}$
O. I. Leening	4 »	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{1}{2}$	»	$89\frac{5}{8}$	[illegible]
Amortis. Syndic.	$4\frac{1}{2}$ »			»		
Dito Dito	$3\frac{1}{2}$ »		$88\frac{3}{8}$	»		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ »	$169\frac{1}{8}$	$169\frac{1}{8}$	»	$169\frac{1}{8}$	$169\frac{1}{8}$
Haarlemmermeer	5 »			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	»			»		
Aand. Holl. S. M.	$4\frac{1}{2}$ »			»		
BELGIE	$4\frac{1}{2}$ »			»		
Dito	$2\frac{1}{2}$ »			»		
Dito bij Rotschild	$2\frac{1}{2}$ »			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5 »	$17\frac{5}{8}$	$17\frac{1}{8}$	»	$17\frac{1}{8}$	
Dito bij Dito onb. st.	5 »	$17\frac{3}{8}$	$16\frac{7}{8}$	»	$16\frac{7}{8}$	
Dito	3 »	$34\frac{1}{2}$	34	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3 »	$25\frac{5}{8}$	$24\frac{3}{4}$	»	$25\frac{1}{8}$	[illegible]
Coupons Ardoins	»	$13\frac{7}{8}$	$13\frac{5}{8}$	»	$13\frac{11}{16}$	
Passive	»			»		
Deferred	»			»		
Fransche Uitgest.	»			»		
PORTUGAL, te Londen	3 »		$32\frac{1}{2}$	»	$32\frac{1}{4}$	[illegible]
Dito Dito	4 »	$33\frac{1}{16}$	$32\frac{1}{8}$	»	$32\frac{1}{4}$	[illegible]
Dito Binnenl. à 1 Conto	5 »			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5 »	$106\frac{1}{8}$	106	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5 »		$104\frac{1}{2}$	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5 »	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{1}{2}$	»		
Dito bij Hope	4 »	$90\frac{7}{16}$	$90\frac{1}{4}$	»	$90\frac{3}{8}$	
Dito bij Stieglitz en C°.	5 »	$90\frac{3}{8}$	$90\frac{5}{8}$	»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »		$69\frac{1}{4}$	»		
Cert. van Dito	6 »		$71\frac{5}{8}$	»		
POLEN, Certific.	4 »		80	»		
Dito Aand. met Loten fl 300	*f*			»		
Dito Dito fl 500	»			»		
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.			»		
Dito	5 »			»		
Dito Bank-Actiën				»		

Oostenrijk, Met. 5 pc. 104, $\frac{1}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pc. $53\frac{5}{8}$; Braz. 5 pc. $88\frac{1}{2}$; Mexico $18\frac{3}{4}$; Peru $20\frac{1}{2}$; Grenada $20\frac{3}{8}$; Ecuador $2\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening 3, $\frac{1}{4}$ pCt., Prolong. $2\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 30 Julij. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt $99\frac{1}{16}$. Certific. 1844, 5 pCt 97.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $35\frac{1}{4}$; Zigt dito $35\frac{3}{8}$; 2/m. Londen 11.95; Zigt Londen 12.05; 3/m. Lisbon. $42\frac{1}{2}$; 3/m. Porto $43\frac{1}{2}$; 2/m Petersb. 1.89.

INGEZONDEN STUKKEN.

Voor Ierland.

Ter voldoening aan den inhoud mijner circulaire, die ik in den afgeloopen winter verspreidde, ter verkrijging van inteekenaars op den door mij uitgegeven dichtbundel voor *Ierland*, ben ik zoo vrij, Mijnheer den Redacteur der Courant »*de Tijd*" te verzoeken, om voor de onderstaande rekening-courant een plaatsje in dat blad in te ruimen.

De ontvangsten voor dien bundel zijn geweest:

755 exemplaren	*f* 755,—	
Giften	» 65,—	*f* 820,—

De *uitgaven* hebben beloopen:

Voor de circulaires, frankeergelden, portels, papier-, druk-, naai- en bindloonen, rabat aan de Boekhandelaren, incassering, expeditie, uitgave, advertentiegelden, enz.	» 496,46	
Oningecasseerde en waarschijnlijk oninvorderbare gelden	» 25,90	» 522,36
		Rest *f* 297,64

Welke bereids aan de commissie voor de noodlijdenden in Ierland is geremitteerd.

Mogt ik hiermede aan mijne verpligting voldaan hebben, dan zal het mij aangenaam wezen, dat ook nog andere redactiën van dagbladen deze rekening-courant in hunne bladen mogen opnemen.

Julij 1847. D. BODDE.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste, zeer voorspoedig van een Zoon, S. C. HAFKENSCHEID, geliefde Echtgenoot van

HAARLEM, BERNs. LANS.
30 *Julij* 1847.

Iemand van de R. K. Godsdienst, oud 25 jaren, die gedurende *zeven* jaren als **KOSTER** in eene der voornaamste Kerken van dit Diocces is dienstbaar geweest, door toeval buiten betrekking, zag zich gaarne elders weder geplaatst, zijnde van goede getuigschriften voorzien.

Reflecterenden gelieven zich te adresseren met franco *brieven onder Letter B., aan den Uitgever van den* Noord-Brabander, D. A. A. DE KOOY, *te* 's Bosch.

Een **TUINMAN** oud 30 jaren, gehuwd, met een kind, van de R. C. Godsdienst, zijn vak kundig, en voorzien van goede getuigschriften; zag zich gaarne tegen 1°. November of 1°. Februarij aanstaande geplaatst. Adres met franco brieven onder Letter L., bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat te *Leiden*.

GENOOTSCHAP VAN BARMHARTIGHEID
TOT HET BEGRAVEN VAN
ROOMSCH CATHOLIJKE BEHOEFTIGEN.

Het Bestuur brengt langs dezen weg zijnen nederigen dank aan diegenen, welke (ingevolge zijne onlangs gedane uitnoodiging om hulp in de zoó dringende financiëele behoeften) hetzelve wel door hunne deelneming zijn te gemoet gekomen; doch daar het tevens nog niet genoegzaam uit dien nood is gered, zoo noodigt het ook nog diegenen vriendelijk uit, welke soms, of door onbekendheid of door verzuim mogten zijn voorbij gegaan, hun verlangen tot deelneming hetzij aan het Bestuur, of des verkiezende aan de Redactie dezer Courant te willen kenbaar maken, opdat het bestuur in staat moge zijn en blijven, om, onder Gods hulp, dit zoo een reeks van jaren bestaande Genootschap tot het uitoefenen van het zevende Ligchamelijk werk van Barmhartigheid, aan onze behoeftige Geloofsgenooten, voortdurend te kunnen in stand houden.

Eene niet minder dringende behoefte heeft het bestuur sinds lang aan genoegzame dragers of werkende Leden, welk gebrek hetzelve niet zelden buiten staat stelt om ook zelfs de geringste en toch noodige fatsoenlijkheid bij het bezorgen der Lijken te kunnen in acht nemen. Het durft alzoo hopen, ook in dit opzigt hulpvaardigheid te mogen erlangen.

G. A. VAN DER LUGT, *Pastoor Thesaurier.*
A. BOTTI, *Vijgendam*, N°. 39.
F. A. VAN DER STEEN, *Zoutsteeg*, N°. 2.
A. J. v. D. HEUVEL, *Utrechtschestr. h. Keizersgr.* N°. 25.
A. KRIEK, *N. Z. Achterburgw. bij de Molsteeg*, N°. 108.
A. J. SCHENK, *N. Z. Voorburgwal over de Kolk*, N°. 130.
Commiss.
Secretaris.

Bij Gebr. VERHOEVEN, te *'s Bosch*, zijn voorhanden de volgende werken:

EXAMEN HISTORICUM CANONICUM,
libri Prof. *VERHOEVEN*,
de Juribus et Officiis clericorum regularium et saecularium . . . . *f* 1.50

COMPENDIOSA CONFESSARIORUM INSTRUCTIO,
circa arbortus vitandos et conferendum abortivis Baptisma, curâ J. OST, Prof. in Sem. Gand. . . . *f* .

LA RÉFORME contre LA RÉFORME
OU
RETOUR À L'UNITÉ CATHOLIQUE PAR LA VOIE DU PROTESTANTISME:
traduit de l'Allemand de HOENIGHAUS, tom. 1er. — Zijnde deze eerste livraison van de *Bibliothèque Hist. Phil. et Littéraire* 1847. De prijs van dezen nieuwen jaargang (2400 bladzijden) is volgens vroeger berigt thans bepaald op . . . . *f* 6.00

HISTOIRE DE N. S. JESUS-CHRIST,
par le P. de Ligny, ornée de 40 planches, très grand in 8°. . . . . *f* 5.25

L'ANGE GARDIEN.
REVUE MENSUELLE
des Intérêts et des Faits religieux par une réunion d'Ecclesiastiques et d'hommes de Lettres. *Prix: 3 florins par an.* Il parait une livraison de 3 feuilles, in 8, chaque mois.

☞ Voir le Prospectus, qui se délivre gratis. Trois Livraisons ont paru.

MÉLANGES THÉOLOGIQUES
OU
Série d'Articles complets sur les questions les plus intéressantes de la Théologie morale et du Droit Canon; par une Société d'Ecclésiastiques Belges. Le 1er. Cahier (contenant 8 feuilles ou 128 pages in-8, est en vente et coûte . . . . *f* 0.60

DISSERTATIO CANONICA DE MATRIMONIIS MIXTIS, quam publice propugnavit H. J. FEIJE Amstelodamensis, diebus XIII, XIV et XV mensis Julii . . *f* 1.50

BIBLIOTHECA ASCETICA
curâ et studio J. B. MALOU, prijs per jaargang (1200 pag.) *franco per post* . . . . *f* 3.00

ROOMSCH-CATHOLIJKE BOEKHANDEL.

J. J. ARKESTEYN & ZOON,
Boekdrukkers, te *'s Bosch*,
dibiteren met goed succes onderstaande

KERK- EN GEBEDENBOEKEN;
dezelve zijn in verschillende banden, bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar:

1. **LUSTHOF DER ZIELE**, door *Jacobus Merlo Horstius.*
2. **VOLLEDIG GEBEDENBOEK VOOR GEHUWDEN**, welken het welzijn hunner kinderen ter harte gaat, door *J. J. Burgmeijer*, R. C. Pastoor.
3. **DE GODVRUCHTIGE LEIDSMAN**, aanwijzende den weg ten Hemel.
4. **HEER HET WORDT AVOND!** een Gebedenboek voor bejaarden, door *J. J. Burgmeijer*, R. C. Pastoor. **(met die letter)**
5. **GEBEDENBOEK** voor Roomsch-Catholijken van eenen gevorderden leeftijd, door *M. A. van Steenwijk*, R. C. Pastoor. **(met die letter)**
6. **HEER UW WIL GESCHIEDE!** een Gebedenboek voor bejaarden, door *J. J. Burgmeijer*, R. C. Pastoor. **(met die letter)**
7. **GEHEILIGD ZIJ UW NAAM**, Gebedenboek voor R. C. Christenen, door *J. P. Silbert.*
8. **GOED ZAAD IN GOEDE AARDE**, Leer- en Gebedenboek voor Catholijken, door *Ægidius Jaïs.*
9. **GELEIDS-ENGEL DER JEUGD**, een Gebedenboek voor Catholijke Jongelieden, door *M. Reiter.*
10. **DE CHRISTEN**, biddende in den geest der Catholijke Kerk, door *Alexander Prins van Hohenlohe.*
11. **DE DAG VAN EEN' CHRISTEN**, geheiligd door Gebed en overdenking, door *T. van Stavelen*, R. C. Pastoor.
12. **JESUS CHRISTUS** ons voorbeeld hoe wij het H. Evangelie moeten beleven, een Lees- en Gebedenboek voor Catholijken door *Ægidius Jaïs.*
13. **DE PRIESTER EN DE LEEK**, in stille Godvruchtige Overdenkingen en Gebeden, nedergebogen voor *God* en *Jesus Christus* in het H. Sacrament des Altaars, door *Alexander Prins van Hohenlohe.*
14. **WAT MOET IK DOEN OM ZALIG TE WORDEN?** een Lees- en Gebedenboek voor Roomsch-Katholijken, door *F. A. Bramink*, R. C. Pastoor.
15. **HEMELSCH PALMHOF** of Kort Begrip van het groot Getijden-Boek, door den Eerw. Pater *Wilhelmus Nakatenus*, Priester van de Societeit van Jesus.
16. **DE CHRISTEN** in geloovig vertrouwen op God, Gebedenboek voor R. C. Christenen, met de Vespers en getijden der Overledenen.
17. **DE VREEZE DES HEEREN IS HET BEGINSEL DER WIJSHEID**, een Gebedenboek voor volwassene Jongelieden van beiderlei geslacht, door *Renatus Munster.*
18. **GELOOFD ZIJ JESUS CHRISTUS** in alle eeuwigheid! Gebedenboekje voor Jongelieden en Volwassenen die God beminnen, door *J. Witz.*
19. **BESCHERMENGEL**, of Leer- en Gebeden Boekje voor de Catholijke Jeugd, door *J. F. Vogt*, R. C. Pastoor.
20. **ROOMSCH-CATHOLIJK GEBEDENBOEK** voor allen, die de zaligheid willen deelacht worden, door *M. A. van Steenwijk*, R. C. Pasto
21. **OFFER TER GODS VEREERING** opg dragen door eene ziel in ootmoed, een Gebedenbo voor Roomsch-Catholijken.
22. **DE HEILIGE MAAND** ten dienste der K tholijke Nederlanders, behelzende op iederen d eene beknopte levensbeschrijving van eenen der Ned landsche Heiligen, door *H. G. Eskes*, kanunn te Rees.
23. **MANIER** om dagelijks godvruchtig de Mis hooren, door den Eerw. *P. F. Jacobus a Pa* Dom. religieus.
24. **HULP IN DEN NOOD**, dat is gebed betrachtingen en manieren om Mis te hooren, d *H. G. Eskes*, kanonnik te Rees.
25. **DE JONGE CHRISTEN**, een gebeden voor de Catholijke jeugd, door *Renatus Muns* R. C. Priester.
26. **GEMEENZAME OEFENINGEN OF G BEDEN**, die ieder Christen dagelijks no heeft, door *A. Voet*, R. C. Priester.
27. **HEMELSCH PALMHOF**, beplant met schoone gebeden, oefeningen en litaniën, d *H. F. G. V.*, R. C. Priester.
28. **GEESTELIJK BLOEMHOF**, waarin jonge lievelingen van JESUS CHRISTUS gemakkelijke aangename onderhouding met Hem en met zij en hunnen goeden hemelschen Vader vinden, d *A. van Maaseland*, R. C. Priester.
29. **GEBEDENBOEKJE VOOR KIND REN**, door een R. C. Priester.
30. **VIJFTIEN DINGSDAAGSCHE CO MUNIE** ter eere van den H. DOMINIKUS, insle der predikheeren-order, door verscheidene Pa en Bisschoppen goedgekeurd.
31. **HANDBOEKJE** ter teere devotie of geest bloembeddeken van den groote ANTONIUS, door Eerw. Pater *Mathias Croonenbergh.*
32. **MANIER** om godvruchtig en met voordeel zielen te lezen: den H. Rozenkrans van MARIA in steld en verkondigd, door den H. *Dominikus.*
33. Hetzelfde vermeerderd met twee Rozenkransen verscheidene schoone gebeden.
34. **KLEIN HEMELSCH PALMHOF**, inh dende vele schoone oefeningen en godvruchtige g beden.
35. **BEKNOPTE OEFENINGEN EN G BEDEN** door den dag, als ook om godvruc de H. offerande der Mis te hooren.
36. **HET GODVRUCHTIG KIND**, dat is g vruchtige gebeden ten dienste der R. C. jeugd, gerigt naar de begrippen en vatbaarheid der kin ren, door *H. G. Eskes*, kanonnik te Rees.
37. **HET KLEINE KABINETJE**, voor deu lievende kinderen, vol schoone gebeden en litan door een R. C. Priester.
38. **DE BOETVAARDIGE ZONDAAR**, gebedenboek voor R. C. gevangenen.
39. **ONDERRIGTINGEN OVER DE VOO NAAMSTE WAARHEDEN VAN DE GODSDIENST**, door *A. van Maaseland*, R Priester.
40. **INLEIDING TOT EEN GODVRUCHT LEVEN**, door den H. *Franciscus van Sal* Prins-Bisschop van Geneve met eene levensscl van den schrijver, door *A. van Maaseland*, R. Priester.
41. **LESSEN OVER DE WARE WIJSHEI** getrokken uit eenige werkjes van Thomas van Ke pen, door *A. van Maaseland* R. C Priester.
42. **BEGINSELEN VAN WIJSHEID**, d den zeer Eerw. Pater *Franciscus Salazar*, uit societeit van Jesus, door *C. Stolk*, R. C. Pastoor
43. **ZONDAGSCHE SCHOOL**, tot oefening huisaandacht voor R. C., bestaande in zedel uitleggingen en bemerkingen op de Evangeliën de Zon- en Feestdagen van het geheele jaar, do *L. Engbers*, Aartspriester.

Deze **KERK- EN GEBEDENBOEKEN** van de vereischte *kerkelijke* goedkeuring voorzien en de tegenwoordige taal en spelling geschreven; de pr zen hebben wij zoodanig VERMINDERD, dat ze beneden Vlaamsche uitgaven staan; dezelven zijn zeer net stevig gebonden.

HEBBEN VERZONDEN:

DE WERKPLAATS
OF
HET HUISGEZIN LACOMBE,
zijnde N°. 5 van de *Leliënhof*, Bibliotheek bij Maa delijksche afleveringen. Prijs het halfjaar, zes nom mers, ieder groot 150 bladz. in 12°., met fraai ge tographeerd plaatje, *f* 1,80; de inteekening staat voortduring open.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitge